

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 21. Venit tibi. Cum tibi totus veniat, dicit tamen: Dominus his opus habet quia illud ipsum quod accipit, tibi proficit, vt declarat linteum declarat linteum de cœlo descendens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

supposito non à te flagitat, vt te disponas quatenus in te regnet, eumque vt Regem suscipias, vt illi largus tribuas de bonis tuis terrenis, sed vt ab illo recipias bona illius caelestia. diuina eius dona, eaque in tui beneficium. Hac de causa iustè condemnabit seditiosos, qui noluerunt eum recipere in Regem, dixeruntque cum illis *Noluimus huic regnare super nos*: quia tam excellentia dona operum caelestes recipere contempserunt, qualia offerebat illis in illis regnando.

Luc. 19.
24.

X.
Regnat
Deus in
nobis,
nobis ad
salutem.
Pj. 143.
23.

Hæc igitur est propria Deo conditio, venire vt regnet præcisè ad regni sui salutem & incolumitatem. Iure merito potest Palæstina tale regnum beatum proclamare. *Beatus populus, cuius Dominus Deus eius*. His conuenienter optime requirit Propheta ab urbe Hierusalem, vt gaudio tripudiet insolito: *Eccè Rex tuus venit tibi*: est etenim hic Rex verus Deus atque vt talis venit totus tibi Eius aduentus nõ eò dirigitur, vt illi in tribuas, sed ipse tibi sua largiatur dona, gratias, misericordias, seipsum, corpus suum, sanguinè, animam, vitam, merita, Sacramenta. Adest vt lucem intellectui tuo infundat, voluntatem afferat, mundet conscientia, peccata remittat, vulnera reparat, infirmitatem corroborat, iulq; tibi tribuat cæli regna possidendi. O quis ille Rex, liceret hic repetere discursus quos Dominica tertia Quadragesimæ proposuimus declaranda, duos esse Reges qui totum mundum inter se diuiserunt, Christum & diabolum. O quanta in personis, in præsentibus & operibus differentia Diabolus Tyrannus Rex crudelis, cuius proprium nomen est mors & perditio, testè Iob, quum studio conatur regnū animæ tuæ sibi conquirere & quid agit? perdit, aufert, occidit perdit gratiam, aufert ius ad cælum, vitam occidit spirituales, charitatem ipsi stellas charitorem, dona disperdit spiritus 5 quorum quodlibet toti præponderat naturæ creatæ. Quid egit in prodigo illo, nisi facultates eius quas de Patris sui optimi dono demulerat, consumere, delapidare, deglutire? Heu quam crudelis ille Rex, quam seuerus ille Tyrannus.

Veruntamen hic caelestis Rex venit tibi sua tibi largiturus dona, gratias & seipsum: idque adeo perfectè & integrè, vt si rem diuigentius attendas: cum sit ipse adeo locuples & primogenitus æternitatis, nihil inuenies quod non voluerit tibi prodesse: Angelos suos delinuat tibi custodes, Apostolos prædicatores, doctores tibi magistros, Martyres te confortantes, confessorios te absoluentes, sacerdotés tibi mediatores, sanguinem suum tibi lanæcum, carnem in alimentum,

Sacramenta quæ te viuificent, passionè suam, & tormenta, quæ Patri caelesti offeras in tuorum criminum indulgentiam. audi Apostolum. *Omnia vestra sunt sicut Paulus, sicut Apollo sicut Cephas sicut mundus. sicut vita sicut mors, sicut presentia sicut futura, omnia vestra sunt*. Quis ergo credit o Miserrime mortalium, quod Regi huc in animam tuam deneges ingressum, & sedem hinc Regemque in illam admittas diabolum, qui non aliud quam quod latroni proprium est, agit, furari, mactare, & occidere? Aucti & primæ crede veritati. *Fur non venit nisi vt furescat & mactet. Ego perdas. Ego veni vt vitam habeatis, & abundantius habeatis.*

21. Venit tibi. Cum tibi totus veniat, dicit tamen: Dominus his opus habet quia illud ipsum quod accipit, tibi proficit, ut declarat linteam de celo descendens.

Porro non leuis ex prædictis oritur difficultas: si namque Rex hic ea sola mente venit, vt tribuat, qua ratione ingressum suum inchoat denotando necessitatem & iumenta postulando aliena, iubendo illa sibi adduci, & responderi renitentibus: *Dominus huic opus habet*? Numquid illi familiare est quod à me meam requirat animam, intellectum, cor, opera, verba, imo etiã ipsas meas curas, & cogitationes? nunquid à me postulat, vt illi tam perfectè seruiam vt ne minimum quidem in minimo suo præcepto defectum admittat tamque rigorosus in illo perhibetur, vt testetur Apostolus Iacobus, quod licet aliquis omnia seruet vnumque tantum transgrediatur iacturam incurrat omnium, quæ ex aliorum obseruatione, sibi fuerat lucturus? *Quis Iacobus tam legem seruaerit, offendat autem in vno. factus est omnium reus*. Sic ell vt ais, quod petat, veruntamen hoc non sibi, sed tibi tuoque commodo. Nõ quoc fatis mirari verba illa quæ Dominus olim dixit Moyse. *Quis det talæon habere Dentem mentem, vt timeant me. & custodiant vniuersa 12. mandata mea in omni tempore, vt bene sit eis, & filijs eorum in perpetuum*. Perpende adentissimum Dei desiderium: *Quis det*: hæc ea est forma loquendi, quæ desiderium explicat animum & aidentis, quod cordis viscera lauantur. Eo modo desiderium suum Summo David explicauit bibendi aquam de cisterna Be flagrat thleem. *Quis det mibi potum aquæ de cisterna Be*. Deus nobis. Hac simili phrafi peccatoris exposuit an. Rex Iacobus, dum moitur in peccato Abialou patris deficienda, dolenter nimis loquens filij sui damnatio derionem.

Quis mihi det ut ego moriar pro te? Quenam sunt hæc, Domine mi desideria, quæ tanta deceleras sollicitudine cordisque anxietate. Quis det? quid tibi refert homines pollere iudicio, vel eo privari? vtrum tua serueat mandata vel infringant? hoc perpende multa à te requiri: Quædò quidem legis à se data mandata numerum superne trecentorum, atque hæc velis omnia, nullo excepto, custodiri, idq; in perpetuum. *Vi tollant vniuersa mandata mea omni tempore.* Numquid tu illo, qui nullo horum indiget, tam in templo bonorum omnium diues possides pleuritidinem? non hæc respondet Deus, mihi requiro: nihil enim mea interest sed ipsum, & eorum agitur emolumentum ac filiorum omni tempore. *Vi bene sit tibi, & filius eorum in sempiternum:* vt bene sit tibi. Animam tuam à te petis in tuam utilitatem, vt tibi tuam det gratiam, cor tuum tibi in bonum, vt illud amore suo accendas, tuum tibi intellectum vt eum luce sua diuina collustrer, tuam tibi voluntatem, vt eam attollat eamque in isto colloces tibi ad quietem, tuam tibi eleemosynam: vt tibi faciat misericordiam, tua tibi opera sancta tibi ad gloriam æternamque beatitudinem. *Vi bene sit tibi in sempiternum.* Omnia tibi, tuæ tantum saluti, tuæ beatitudini. Idcirco in hac occasione nomen postulat atque ea sibi necessaria, non sibi præcisè sed vbi Ierusalem: etenim hoc illi exquirebat eiusque commodo eueniebat. Quia quod illi ipsa charius valebat, erat ipsum hæc cognoscere Dominum: atque per hoc manifestaba. probabatque Messiam esse promissum, solumque istud in se complectens Zachariæ vaticinium, quod præ manibus habemus: idcirco ait: *Domine his opus habes:* atque in hoc nobis exponit nostræ mysteria redemptionis.

11. Sciant Deus venire in mundum nos omnes carere redemptis, eoque sine nostram assūmit caritatem et animam seu spiritum, quæ asinā & pullō non abantur. Quæ mente Domine assūmis quod nostrum est? Numquid nobis venisti, numquid nobis datus? Numquid tui canuit Propheta: *Iste Rex tuus venit tibi?* Vtique, porro ad hoc ipsam necesse fuit aspere quod nostrum erat, nostram humanitatem, corpus nostrum, carnem nostram, animam nostram: quia nostram operari debebat redemptionem, nostra in se suscipiens peccata, pro his rogans, pro his satisfaciens, & omni modo tollerans, quales ipsi horum rei pati merebantur.

Hoc autem in natura sua diuina facere non poterat: etenim illa in se nec orare potest nec

supplicare, cum inferior non sit, nec pati potest penas aut afflictiones, nec in cruce mori ignominiosā. Ad hoc necessariō nostra requirebatur natura: proprium dolorum, angustiarum, mortisque subiectum. Luculenter hoc expressit vates Isaias Cap. 53. in quo sicur D. Hieronymus ait, magis videtur Euangelista, qui transacta scribat, quam Propheta ventura præuocant. *Verè languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portauit.* In mundum veniens notemus quid de nobis accipiat: non aurum nostrum, non argentum, non opes, non bona nostra non sanguinem, non vitam, sed mala solummodo nostra, nostras infirmitates, dolores nostros, cruciatu & mortem: hæc etenim sibi ferenda imposuit: *Languores nostros ipse tulit.* O quam significatiuum est illud ipse quo declarat, quid sumpsit ille qui Rex est inclutus & Deus infinitus. Non sumpsit illud quod Reges qui meliora de regnis suis sibi rapiunt, sed mala eorum. Nemo melius hoc dixerit quam D. Gregor. Nazianz. *Assump. fit quod detorrens erat, vt det quod præstantius est. pauper factus est vt nos illius paupertate diuites efficiamus: seruis formam accepit, vt nos libertatem recipiamus: Descendit vt euehantur: Tentatus est vt vincamus: Contemptus est vt nos gloriā assequeretur: Merens est vt seruet: Ascendit vt ad seipsum trahat homines pernoctans in peccatis ipsius.*

Desiderant nonnulli vt Ciconia in turribus suis ac templis nidum sibi componant, vt autem illas aduocent & inuident vidos illis prætruunt in campantibus Ecclesiarum, quia Ciconia auis est vilis: Etenim sibi rapit non leporem, non omnium cuniculum, non de pratis perdes vt aquila, nec mala à pullos vt myiuis, nec gallinas vt bubo, sed colubros, lacertos, vipers & venenata terræ insecta: Unde eam mundare perhibetur, hoc factum agerit, vt poscitum à diuina illa ciconia per mundū traheret seunte de quo testatur D. Petrus. *Qui pertrahit bona benefaciendo, & faciendo omnes oppressos à diabolo.* Non enim opes eripuit vt Tyranni Chaldei aurū & argenti rodinas, vt imperatores Romanorum: non hominum libertatem vt fertur de Babilonis, nec quidquam illis charum aut pretiosum, sed languores, aduersitates, cruciatu, mortemque suscepit. Hoc sensu testatur Euangelista Mattheus, impletum hoc vaticinium, ex occasione quā. Christus à quibusdam demones expellebat, alios leprā mundabat, nonnullos à paralyti curabat, & alios à febribus liberabat. *Li-*

D. Greg. Nazianz. Assump. Orat. 1. in Passione. *cha.* *IV.* *Christus* *Ciconia* *est vilis:* *Etenim sibi rapit non leporem, non omnium cuniculum, non de pratis perdes vt aquila, nec mala à pullos vt myiuis, nec gallinas vt bubo, sed colubros, lacertos, vipers & venenata terræ insecta:* *Unde eam mundare perhibetur, hoc factum agerit, vt poscitum à diuina illa ciconia per mundū traheret seunte de quo testatur D. Petrus.* *Qui pertrahit bona benefaciendo, & faciendo omnes oppressos à diabolo.* *Non enim opes eripuit vt Tyranni Chaldei aurū & argenti rodinas, vt imperatores Romanorum: non hominum libertatem vt fertur de Babilonis, nec quidquam illis charum aut pretiosum, sed languores, aduersitates, cruciatu, mortemque suscepit.* *Hoc sensu testatur Euangelista Mattheus, impletum hoc vaticinium, ex occasione quā. Christus à quibusdam demones expellebat, alios leprā mundabat, nonnullos à paralyti curabat, & alios à febribus liberabat.* *Li-*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Agoniam nostram portavit. Hic est ille sensus verus, & qui se oculis nostris patenter obicit. Sed huic alius multo profundior additur quem Apollonia Petrus indicavit à Propheta nobis declarari, ratione scilicet cur Dominus nostram assumpserit humanitatem: non enim eam assumpsi, ut potè sibi necessariam, sed nobis ad salutem: ut in ea nostra omnia colligat peccata, mala, penas, tormenta, & mortem quæ nobis omnia merito erant iustissima: nam in sola sua remanens divinitate, illa non poterat in se suscipere. Hoc verbis his exposuit: *Peccata nostra ipse portavit in corpore suo super lignum crucis, ut peccatis nostris, iustissimè satisfacere, cuius amore iustissimè esset.*

1. Pet. 1. 44.

V. Non fallat, si dixerit ab illo spectari quod in Allegoria cœlesti quadam visione Deus illi Calaræ de de Luteo monstravit: historiam appositè narrat hoc modo D. Lucas. *Ascendit Petrus in superiora ut oratione vacans, in mentis rapere excessum. Cœlum videt aperiri, & linteum quoddam magnum mundissimum & candidissimum de cœlo descendere. Linteum magnum, in quo erant omnia quadrupedia & serpenta terra. & volatilia cœli.* Proponitur hoc Apollonia auctore vocem sibi dicentem. *Petre, ecce & manduca.* Heu Domine mi, ab hoc me tua misericordia liberet: sicut etenim hæc omnia animalia immunda, & legitur decreto reprobata, nec tale quid unquam comedi. *Atque Dominus: qui nunquam manducavit omne commune & immundum.* O Petre, repleat illi Deus: ignota planè tibi est huius linteici virtus: est etenim adeo mundum, ut omnia illa animalia, licet horrida & mala ac venenata in illo reposita, munda sint & purificata: ut enim talia fierent, in hoc sunt comprehensa. *Quod Deus purificavit, ut commune non diceretur.*

V. I. Hæc Christo approbatur.

Præclara latent hæc Mystra. Porro Proposito nostro concernens est illud quod noat Glossa interlinealis. Hoc linteum purissimum humanitatem signat purissimam, quam Dei filius assumpsit. Hæc dicitur de cœlo descendisse, non quod ibidè formata sit, aut ex parte aliqua cœli compacta, ut falso nonnulli crediderunt Hæretici: sed quod virtute cœlesti, & operâ sancti Spiritus contexta sit, in texturâ vteri virginâlis de ligno incorrupto & limpido purissimâ sanguinis viscerum mundissimâ Virginis. Hanc quæ de causa Deus assumpsit: ut in illa comprehenderet omnia ferocia animalia, & immunda terra se pentia: quia ea mente nostram indiget naturam, ut in illa assumeret omnia nostra pec-

cata, fordida, pestifera & indomitâ, atque oculis diuinæ Maiestatis execranda, in illam penas omnes, reiciens pro illis debitas: operam capiti suo iunxit, ut spiritus perforaretur: Auriatam petulit in manibus ut essent transmissæ clavis: in carne purissimâ seculares, ut tota flagris aperiretur: iram nostram, odium & contumeliam in corde suo ut merore sanæ volueret. Purissimum hoc linteum astende, corpus inquam Saluatoris quam hoc cœlis omnium peccatis, acerbis doloribus, morte quæ tristissima. Est hoc tragulum in quo Deus posuit iniquitatem omnium nostrorum, ut ait eodem loco Ieropha. In illo purissimo linteo collecta sunt omnia nostra scelera ut per eius puritatem ab illis nos ipsi purificaremur. Hoc testatur D. Petrus. *Quia peccata nostra ipse portavit in corpore suo super lignum, ut peccatis nostris, iustissimè satisfacere, cuius amore iustissimè esset.* Habes hic cur corpus nostrum, carnem nostram, nostrum spiritum, animamque assumpserit Nobis in commodum, remedium, notitiamque redemptionem. Vide ait. *Domine hæc opera habet.* Itaque si quidem quæ te capax Dei, non sibi hoc iunxit, sed hoc totum tibi proficit: unde semper verum loquimur. *Ecce hæc tuis venit tibi.*

1. Pet. 1. 44.

1. Pet. 1. 44.

1. Pet. 1. 44.

1. Pet. 1. 44.

1. Pet. 1. 44.

1. Pet. 1. 44.

Ad soluem hic cadit solidissimum D. Thomæ VII. max Doctores argumentum quo causas inquit Rare institutionis venerabilis Sacramenti, quorum rituum unam hanc esse dicit. *Hoc quod de nostro assumpsit, non solum nobis consulit ad salutem.* Dicitur etiam charitatis, sedus, non videtur quod Deus aliquid attulerit & iuraret, aut pro nostra salute impenderet, tantum rationis ex se, sic ut non aliquid etiam assumpserit de eadè nobis: etenim novimus omnes & fieri possumus, quod descendens de cœlo nostram assumpserit humanitatem, carnem, nostramque sanguinem, quibus se velius & vltus est ad opera diuiniora, atque de illis velut velle quadam gloriaris elegantiori: sic psallit David: *Speciosus forma præ filiis hominum.* Sic est et dicitur ait D. Thomas: sed vestem istam humanitatis assumpsit, ut eam tibi redderet perfectiorem, ad salutem, remedium, vitam & gloriæ tuæ beatitudinem. Humanitas nostra per se & ex se vix naui valet. Caro nostra, nostræque sanguis, parum est quod ex se nihil habeat boni, clamante Apollonia. *non Ram. 7. est in carne mea bonum;* Insuper & omnium malorum nostrorum est featurigo. Per carnem nostram peccatum contraximus originale: quia secundum illam filij sumus Adæ. Per illam de de illa nascitur appetitus & motus inobediens, tantumque rebelles, ut perpetuo bellid spiritum

Gal

Gen

1. Pet

1. Pet

1. Pet

1. Pet

1. Pet

1. Pet

1. Pet

1. Pet

1. Pet

1. Pet

1. Pet

1. Pet

1. Pet

Gal. 8. 17. ritum impugnent. Caro concupiscit aduersus spiritum, &c. manifesta sunt opera carnis: quae sunt: fornicatio, immunditia, impudicitia, &c. Nulla radix tam peruersos protrahit pampinos, nullus campus ita pungentes & nocuos germinat spinas, ut maledicta caro, quae etiam, crebris beneque culta penitentis, leuius, & mortificationibus spinis illis molestat, pungitque spiritum hanc sententiam in se maledictionem Gal. 3. 14. a Deo iustificam. Spinis & tribulis germinabit tibi, &c.

VIII. Quid agit Deus? nostrum cupit remedium, aereque tatis moderi malis. In se hanc carnem nostram assumit, diuinam suam illi virtutem communicat, sibi illam incorporat, esse sumum diuinum illi tribuit, quod sit ut ab omnibus his Lazaris & tribulis emundetur, caro fiat ipsis talis stellisque mundior, atque ipsis Seraphinis multo perfectior, fons & principium gratiarum, virtutum, bonorum operum & vitae beatitudinis. Caro est Deificata, altius multo quam ipsi Angeli Spiritualizata, atque hoc modo dispositam eam nobis reddit, ut ita nostra sit, ut eam comedamus nobisque incorporemus, & per eam nostra reparetur, diuinamque vitam oblectemur. Caro mea verè est cibus, &c. qui mandum in am carnem, &c. uiuunt in aeternum: retum est, o mortales, quod vestram allumpsi carnem, meamque reddidi, Caro mea: porrò uno eo animo, ut eam mihi omnino reseruem sed ut inestata, & virtute diuina dotata ad vos per me reueniat, quatenus per hanc vestra restitueret.

IX. Appostolus Christus seipsum comparat in multitudine apti, vtrum particulariter in opere huic animalculo principali, quam idcirco, commendat spiritus sanctus. In hortum tuum aduolat, floribus insidet purpuribus, rosemque ex illis exsurgit caelo deciduum. Nunquid contra illam expositus, quasi quod tuum est hortique tui sibi scripturae, Porrò nullo iure niteris: quia illud ipsum, quod ex horto sumpsit, tibi reddit in melius commutatam: Rosem colligit indigestum, quod non aliud est quam mollis aqua, nullius utilitatis. Hunc autem sibi incorporat atque in stomacho suo digerit & condentat ut inde mel conficiat suavissimum, atque in illa dispositione & prerogativa perfectius tibi reddit in aluam mto opere compositum, quo cunctos opificum respectat intellectus, cum videant tali hoc arte dispositum, ut nequeant ad illud primorum artificum ingenia atresque conscendere.

Hoc ipsum diuina illa & argumetosa apis confecit: Etenim in hortum descendens mundi huius, superinsedit flori pulcherrimo & purissimo viscerum Virginis intemeratae. Inde rorem sibi collegit purissimae suae carnis, quem sibi sic incorporauit, sic ut illam diuinam reddiderit, eoque exulterit ut diuinum esse participarit. In quo Coloss. inhabitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter. O qualiter illam digessit & sursum exulterit est etenim verè caro Deificata, atque sanctissima huic communicat humanitati, suprema illa & eminentia dona gratiarum & gloriæ: ut nondum illa sola plura contineat, quam omnes Angeli, sed ipsa sit potentis omnium eorum seaturigo. De cuius plenitudine nos omnes accipimus. Ioan. 1. 14. hac igitur forma dispositam donisque talibus locupletem illam nobis remittit mel factam suauissimum gratiarum omnium, in admirabili illo alucri sanctissimi Sacramenti, idque tanco praecellens artificio ut nec ipsi primi Seraphinorum intellectus, modum eius intelligant. Hic attende qualiter, totum quod de nobis assumpsit, totum nobis contulit ad salutem. Considerata quanta dicatur hoc veritate. Ecce Rex tuus venit tibi.

S. 22. Quidquid à nobis sumpsit, nobis reddidit multo perfectius, id agens quod mulier cum sermone.

VT autem hoc exponam, in more habeo notare, quod dum legis Euangelium S. Ioannis atque ad illa accedis verba planè mystica, quae ut audis, plus a quo est, ut in terram cernuis procumbas: Verbum caro factum Ioan. 1. 14. est & habitauit in nobis. Non ibi haereas, quod significant verbum diuinum, de nobis nostram sumpsisse carnem, nostramque humanitatem, quae vestitum habitauit hactenque nobiscum: sed ulterius progredere, illaque his aduunge, quae idem Euangelista scripsi inferius à Christo prolata. Caro mea verè est cibus, &c. accipite & comedite. Quibus videbis quod licet aliquid sumpsit de nobis, hoc fecerit, ut illud ipsum quod à nobis sumpsit, traderet, hac etenim mente sumpsit hoc, ut nobis redderet. Nonne credo sentum mirabilem illius parabolae de fermento, quae duo referunt Euang. D. Marth. & Luc. quae Christus exponere voluit prechata regni sui caelestis, quod est Ecclesia. Sacramenta. Simile est regnum caelorum, fermentum, quod accipit mulier abiscocti in farina.